

РАЗПОЗНАВАНЕ НА РОДНАТА КЪЩА В ДОГАН ХИСАР И ДРУГИ ВЪЛНЕНИЯ



*Константина Петрова,
Хасково*

„Някога, когато бях много малка, татко ми е разказвал за родната Беломорска Тракия. Толкова интересни неща чувах, че исках да отида и да видя всички тези приказни неща с очите си, но уви, това беше невъзможно”, споделяше ми баба. Попитах защо, а тя отговори с тъга: „Заради строгите ограничения”. „Измина много време оттогава, станах майка, а после и баба. Съдбата най-сетне бе благосклонна към мен - международните отношения се подобриха и ние, тракийците, получихме възможността да посетим родните места на дедите си”, доверяваше ми тя с голямо умиление към миналото.

„Първа посети родното място леля ми Калина, сестрата на баща ми, който за жалост бе починал вече. Всички внуци слушахме с охота, застанали един до друг на масата, разчитяхме на нейните спомени, за да разберем къде е била къщата им. А тя, милата, щом слезла от автобуса в родното си село - Доган Хисар, застанала срещу черквата, замижала с очи, поела дълбоко дъх и показала: „Ей, на, туа е нашта къща” и се затичала по уличката, вдясно от черквата, махайки с дясната ръка, страхувайки се да не избледне-

ят спомените за миналото. Тичала, та се спряла до къщата с големия орех. От очите на всички потекли сълзи и още в същия момент се притекли към нея, гледайки как спомена за най-милното ѝ я отнася”, със сълзи на очи баба говореше така, сякаш го е видяла...

„Едвам я настигнали. Търчейки напред, тя се спряла до къщата с големия орех и се заоглеждала. През това време мъж на години около нейните, любопитен да види какво става, се приближил до тях. Леля ми, обзета от вълнение, му викнала: „Знаеш ли на кого е тая къща тук?”. С интерес бати попита: „Ама на български ли?”. Баба поклати глава и продължи: „Той отговорил на български и казал, че там са живели едни хора - Мара и Вълчо, с децата им - Кръстлю и Калина, познавал ги, споделил, че даже си играели заедно. Тогава леля Калина подскочила и започнала да се тупа в гърдите: „Я съм, я съм това, я съм Калина”. Така леля показала родната къща.”

Баба замлъкна... Всички се спогледахме, „иииии” казахме всички с глас, чакахме да разберем... „Докато спомените още я владеели, предложила да им покаже къде е къщата на нейния дядо Стойчо Чакалов (дядо Чакал) - родоначалник на рода Чакалови, с 3 пълни мандата кмет на селото, и все повтаряла: „Да помните дяца, да помните и да казвате на другите.” „С нея беше така Бонка, голямата ѝ дъщеря. Така желанието ми се засили, знаейки къде са отраснали моите баби и дядовци и къщите, запазили техните спомени”, продължи баба.

„Двехилядната късметът ми се усмихна и получих възможността да отпътувам и да видя и аз със собствените си очи. С нетърпение чаках автобусът да спре на площада на селото и мира не ми даваше сърцето ми да седна. Първото нещо, което очите ми съзряха, бе красивата изписана черква и у мен забушуваха чувства и въпроси: „Тук ли са се

венчавали дедите ми? Колко ли деца са кръщавали тука, - увеличавайки Чакаловия род?”. След това с братовчедките ми забързахме - каква Бонка да ни покаже родната къща на баща ми и леля ми. Гледахме и плачехме, а каква Бонка разказваше за спомените си от миналия път. След това ни заведе да видим къщата на дядо Чакал. От къщата излезе една жена и заговори на руски. За щастие се разбихме и тя разказа някои спомени за истинския стопанин на къщата. Там, в изоставените къщи, живееха полтавски гърци, завърнали се в родината - като нея”. Дядо добавяше към разказите на баба и се смееха, а ние все още слушахме в захлас: „Оглеждах се и попивах красотите на селото. - В една къща очите ми привлече червен нар, пълен с плодове, в друга къща - ядлив кестен, отрупан с огромни плодове като окичена елха, във всеки двор виждах бадеми и орехи с много плод, растеше и красив рошков около площада, видяхме и прочутата Горчица чешма и ръководителите ни заразказваха истории за нея. И още, и още красоти видях. И тогава разбрах защо баща ми не е могъл да забрави тая чудотворна плодородна земя. Това, което остави впечатление у нас, - сподели баба, бе, че е забранено да се събарят къщите, всички все още бяха там. Всички, дори тези с орфаните покриви и порутени стени, стояха. Всички къщи бяха там. Всички бяха”.

„Да помните, да помните, деца, и да казвате на другите”, си повтарях аз в опиянение думите на леля ми и се зарехох: „Всички внуци ще заведе там, всички да я видят тая чудна родна земя”.

Така и у нас се породи желанието да видим, да видим и усетим тези земи на спомени и красоти.